

האליחוד

עלון לשבת קודש

בס"ד

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

כ"ד חשוון תשע"ז 1144 (שנה כב')

נושא השבוע: כשרות (פה)

ההפטרה: "והמלך דוד" (מלכים א, א)

פרשת זיי-שרה-שבת מברכין

ראש חודש כסלו יחול אי"ה ביום חמישי מולדו ביום שלישי בשעה 16:08 ו-6 חלקים

"ויהיו זיי-שרה" (כב, א)

לכאורה היתה צריכה פרשה זו להיקרא פרשת "מיתת שרה" ולא "חיי שרה" שהרי הפסוק הראשון של הפרשה מסכם את מניין שנותיה אשר היה והפסוק שלאחריו מצייין את מיתתה, אם כן מדוע נקראה כך? בא הכתוב ללמדנו שהחיים האמיתיים הם לא בעולם הזה החולף ועובר כחלום, אלא דווקא לאחר פטירת האדם מהעולם הזה, ראוי הוא להיקרא "חיי", כיוון שהולך לחיי נצח. ואם סיגל לעצמו בעולם הזה חיים של קיום תורה ומצוות אזי הוא עובר לעולם שכולו טוב ומקבל שכרו ומתחיל חיות חיים אמיתיים ומאושרים על כל מה שעמל ויגע ברוחניות.

"ותאמר שרת אדוני... גם לזמלך אשאב" (כד, יז-יט)

רבינו "האביר יעקב" אבוחצירא זצ"ל הביא את דברי הזוהר הקדוש:

רבקה- רומזת לשכינה הקדושה, המים- נמשלו לתורה הקדושה. כאשר אדם פונה בתפילה לקב"ה שיאיר עיניו במאור התורה וישקוה ממימיה, הוא מקבל סיוע ממרום והתורה הקדושה מרווה את צימאון. ולא זו בלבד, גם "לגמליו" היא משקה והוא זוכה לשפע ברכה והצלחה בכל קנייניו, "כי עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר", והיא מהדברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה מלבד הקרן קיימת לו לעולם הבא.

"ואברהם זקן בא בימים" (כד, א)

אמר רב אחא: יש לך אדם שהוא בזקנה ואינו בימים, בימים ואינו בזקנה אבל כאן זקנה כנגד ימים וימים כנגד זקנה (בראשית רבה נט, ט) ונסביר זאת ע"י המעשה דלהלן:

אדם אחד הזדמן לאחת מערי ההר וכל תושביה היו יהודים יראי ה' בתכלית. הוא ביקר במקומות הקדושים שבא וגם בבית הקברות. כשעבר על פני המצבות ראה דבר מוזר מאוד, על המצבות היה חרוט גילם של הנפטרים, זה חי 10 שנים ומספר חודשים וזה חי 20 שנה ומספר שבועות, זה 30 שנה ומספר ימים והקשיש שבכולם אינו עובר את ה-40 שנה. הוא תמה על כך ואמר: "האם הארץ הזו אוכלת יושביה? הרי כמו עיני ראיתי בתוכה אנשים זקנים ובאים בימים".

השיב לו ראש החברה קדישא: "דע לך כי מנהג מקומנו מימי קדם לרשום על המצבות רק החיים הרוחניים שחי האדם על פני האדמה והם הזמנים שניצל לקיום תורה ומצוות, וכל אחד מאיתנו מיום עומדו על דעתו רושם כל שעה ושעה שהקדיש לתורה, עבודה וגמילות חסדים ובעת פקודתו אנו מצרפים את השעות לימים וימים לחודשים וחודשים לשנים, והסכום הכולל נטו החיים רושמים על המצבה וכל חיי ההבל שהם ברוטו לא נזכרים, כי מהיתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש אך למעלה מן השמש יש יתרון אם כן חיי האדם האמיתיים הם אלו שהקדיש לתורה ומצוותיה.

"ואברהם זקן בא בימים" אברהם לא היה זקן רק בגיל אלא בכל ימי חייו עלי אדמות, לא היתה בהם שעה אחת לבטלה שכל ימיו באו איתו.

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק ת"א * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש 8:25-21:8

כניסת שבת: 4:18 יציאת שבת: 5:08 יציאת ש"ס ר"ת: 5:40

אגוז אילסר/בונדוק/לוז

התוצרת היא מייבוא, בעיקר ממערב אירופה [אטליה, טורקיה, ספרד] בדיקתו: **אגוזים בקליפתם הקשה:** תוך כדי הסרת הקליפה מתבוננים אם האגוזים מכוסרים או "שמצויים קורי משי" דביקים, פירורים בקליפה או חרקים עצמם, אם כן אין לאכול אגוז זה.

רצוי לבדוק בדיקה פנימית מדגמית של כמה אגוזים [10%] לפותחם לשניים ולבדוק בפנים. במידה ונמצא נגיעות [בתוך האגוז אחרי הסרת הקליפה] יש לחצות את כל האגוזים ולבדוקם.

אגוזים מקולפים: בודקים את כולם מבחוץ אם הם מנוקבים או מכוסרים. כמו כן רצוי לבדוק בדיקה פנימית מדגמית של כמה אגוזים [10%] ע"י חצייתם לשניים, אם נמצא נגיעות פנימית יש לפתוח את כל האגוזים ולבדוקם (ותולעת שני ח"ג עמ' קד, דיוקת מזון כהלכה ח"ב עמ' 436-435 ובקולור עמ' 47).

[במרכז אגוזי אילסר מצוי חלל טבעי וכתמים כהים שאינם מהווים סימן לנגיעות] (בדיקת מזון כהלכה סס).

אגוז ברזיל

גדל בעיקר על גדות האמזונס שבברזיל ומשם מגיע ביבוא לארץ. בדיקתו: יש להתבונן בין האגוזים ועל האגוזים אם יש סמנים של פירורי "קורי משי" דביקים אבקה או כרסום המעידים על המצאות חרקים.

רצוי לפתוח מדגמית מס' אגוזים [10%] לראות שאין זחלים בפנים, במידה ואין סימנים כלל ואין סימני כרסום, האגוזים מותרים באכילה [אם במדגם התגלו חרקים צריך לפתוח ולבדוק את כל האגוזים] (ותולעת שני עמ' קל-קלא, דיוקת מזון כהלכה ח"ב עמ' 436 ובקולור סס).

אגוז המלך/פרד/קליפורניה

מקורו בדרום אירופה ומזרח אסיה ומיבוא לארץ. בדיקתו:

אגוז בקליפתו: יש להסיר את הקליפה ולראות שאין פירורים/קורים/אבקה או סמני כרסום, אם אין את הסמנים הנ"ל האגוז מותר באכילה.

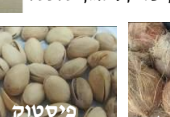

אגוזים קלופים: יש חשש גבוה יותר לפגיעה של מזיקי המחסן ולכן קודם האכילה יש לבדוק את האגוז הקלוף מכל צדדיו שאין סמני כרסום וכדו'.

ולגבי אגוזים קלופים הנמכרים באריזות יש לבדוק את הנשורת שבתחתית האריזה אם יש בה קורים או פירורים שאינם מהאגוזים או החרקים עצמם, במידה ונמצאו חרקים יש להקפיד היטב על בדיקת כל אגוז.

אגוזים טחונים: יש חשש גבוה לנגיעות של מזיקי מחסן ולכן יש לפזר כמות מועטה בכל פעם על גבי משטח לבן ולבדוק היטב בין גושי האגוזים שאין סמנים מחשידיים [כגון: "קורי משי" וכדו'] במידה ונמצאו חרקים יש להימנע להשתמש בכל התוצרת של שקית זו (ותולעת שני עמ' קל-קלא, עיין דיוקת מזון כהלכה ח"ב עמ' 442-440 ובקולור עמ' 48).

אגוז קוקוס

גדל בדרום אמריקה, הודו, פאסיפיק והוואי.

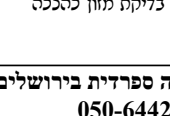
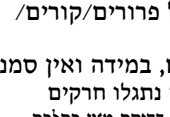
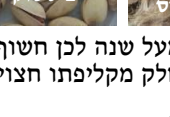
בחזקת נקי מתולעים ואינו צריך בדיקה.

אגוז גן עדן/פיסטוק/אלה/בטנה

מיבוא ממדינות סוריה ואירן, נמצא באחסון ממושך מאוד, מעל שנה לכן חשוף מאוד למזיקי מחסן, ובפרט שמבנהו של אגוז זה משווק כשחלק מקליפתו חצויה, מה שמוסיף לרגישותו הגבוהה למזיקי מחסן.

בדיקתו: לפתוח אחד אחד מקליפתו ולבדוק שאין סמנים של פירורים/קורים/אבקה או כרסום המעידים על המצאות חרקים.

רצוי לפתוח מדגמית מס' אגוזים ולראות שאין זחלים בתוכם, במידה ואין סמנים כלל ואין סמני כרסום, האגוזים מותרים באכילה [ואם במדגם נתגלו חרקים בפנים צריך לפתוח ולבדוק את כל האגוזים] (ותולעת שני עמ' קל-קלא, דיוקת מזון כהלכה עמ' 436 ובקולור סס).

שבחות אירוח לבחורים (עד גיל 39) המעוניינים להתארח בישיבה ספרדית בירושלים כולל פעילות רוחנית המעוניינים יפנו ליגאל בפל': 050-6442507

משרדי "האחד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

מעשה שהיה

חברות במבחן

הם היו חברים מגיל צעיר, התגוררו באותו רחוב, הלכו לאותו גן, למדו בביה"ס יחד הם היו ממש כמו אחים, הם המשיכו ללמוד באותה ישיבה וחברותם רק הלכה והתהדקה. מדובר בבעלי והחבר שלו, מאיר (שם בדוי).

התחתנו וכעבור 3 חודשים גם מאיר. כעבור שנה נולד לנו בן ושנה וחצי אח"כ תאומים. למאיר נולדו 2 ילדים. כשבני הגיע לגיל 5.5 רשמנו אותו לגן מצוין אך מרוחק. לאחר שנה הכניס מאיר את בנו לאותו גן, הם נעזרו זה בזה ועשו תורנות בהסעת הילדים לגן, אך יום אחד ההסדר הזה נפסק... "היום השחור" אנו מכנים אותו.

בעלי נהג לנעול את הדלת הפונה לכביש והיה אומר לילדים לצאת מהצד של המדרכה, אצל מאיר הם היו יוצאים מאיזה צד שהתחשק להם, ואנחנו לא ידענו.

יום אחד יצא בנו שלומי מהדלת הפונה לכביש, רכב שהגיע במהירות פגע בו והוא נהרג במקום. חיינו השתנו ללא היכר, לא היה לנו מושג כיצד לאסוף את השברים, בנו האהוב איננו.

ההלוויה והשבעה עברו כמו מולנו, מבלי יכולת לקלוט את האסון הנורא.

מאיר נכנס להלם והסתגר בתוך עצמו ולאחר מספר ימים אור כוחות ובא לנחם... איני רוצה לתאר מה היה שם... הטרגדיה הובילה לנתק מוחלט. מאיר שלח מכתבי סליחה והתנצלות אבל אנחנו פשוט לא הגבנו, הוא היה מחכה לבעלי שיצא מהבית והיה בוכה לפניו שיסלח לו ושלא ישכח את החברות שלהם, אך בעלי אמר לו בקול מנוכר שהוא אינו מעוניין להמשיך ולהיות בקשר.

כעבור חודש עברנו דירה לעיר אחרת, לאחר 9 חודשים ילדתי בת, הרגשתי שזו מתנה משמים על מה שאירע, הבת היתה מעין תרופה שהקלה מעט על האבדן הנורא.

חודש אח"כ הוועקתי בדחיפות לבית חולים. בעלי התמוטט בעבודה, הוא נלקח לביה"ח ובבדיקות הסתבר שהוא סובל מאי ספיקת כליות, הכליות שלו פשוט חדלו מלתפקד.

נכנסנו לעולם חדש, בעלי החזק, החסון והנמרץ הפך לשבר כלי, עזב את עבודתו והפך לנכה מאה אחוז כשהוא נזקק לדיאליזה 3 פעמים בשבוע. לא האמנתי שזה קורה לנו, זו היתה מכה כואבת ומתמשכת. חולשה קבועה, נסיעות קבועות לביה"ח, חיבור לדיאליזה שמתשישה את הגוף, חיינו הפכו לבתי נסבלים. נרשמנו בתור להשתלת כליה אך נאמר לנו כי התור ארוך ועלול לקחת שנים, גם בגלל סוג הדם הנדיר של בעלי שמקשה על מציאת התורם.

אחרי שנה הוברר לנו כי הדיאליזות אינן מספיקות ובעלי נמצא באי ספיקת כליות קשה, נותרו לו 3 חודשים לחיות עד לקריסה סופית ר"ל והוא זקוק להשתלה דחופה להצלת חייו. עולמנו חרב עלינו, חזרתי הביתה ישירות לספר התהילים ואמרתי: "ריבונו של עולם אם הסיפור הזה יסתיים בטוב אפרסם אותו ברבים ובכך יתגדל שמך בעולם".

ניגשתי לרב השכונה וסיפרתי לו את כל הסיפור. הוא השתתף בצערי ואמר: "לכי הביתה ותתחילי להתפלל, אני גם אלק לגדולי הדור וארעיש עולם למענכם". סיימתי בכל יום 3 ספרי תהילים אך. דבר לא השתנה, ראיתי את בעלי דועך מול עיני. חודשיים לאחר מכן, בעלי נקרא לבית החולים ונאמר לו כי יש תורם עבורו. הודיתי לה' על כך בכוחות ואח"כ ביישרתי לרב את הבשורה המשמחת כי נמצא תורם, הרב שמח ואמר לי להמשיך להתפלל. בעלי עבר את הניתוח בהצלחה, ההחלמה היתה מהירה הוא שוחרר מביה"ח וחזר לחיים, פשוטו כמשמעו. השקט והשלווה חזרו לחיינו, בעלי חזר לעצמו. כחצי שנה לאחר הניתוח הגיע בעלי למקום עבודתי וביקש לשוחח איתי, ידעתי שיש לו משהו חשוב לומר לי. ירדתי, ישבנו ברכב, הוא נראה חיוור כולו, נחרדתי, מה הוא הולך לספר לי?

הוא סיפר: "עשיתי חשבון נפש גדול על מה שקרה לי ואיך אני יכול לשלם לקב"ה על החסד הגדול ולפתע נזכרתי במאיר, האמת שחשבתי על זה במהלך המחלה אך זה גרם לי רק למרמור. כעת שמצבי השתפר, יכולתי לחשוב על כך שאולי זה לא בסדר שלא מחלתי לו והחלטתי לעשות מעשה. התקשרתי לחבר משותף, הוא שמח מאוד לשמוע את קולי ושאל איך אנחנו מתאוששים... מדבריו הבנתי שהוא אינו יודע על מחלת הכליות שלי ואז שאלתי בעדינות מה קורה עם מאיר והוא ענה: "בסדר, הוא מתאושש מהניתוח אבל מהסיפור שלכם אני חושב שהוא יתאושש לעולם". "איזה ניתוח?" שאלתי.

"אה, שכחתי שאתה מנותק, מאיר התנדב לתרום אחת מכליותיו, זה היה לפני חצי שנה בערך, הוא עשה זאת כדי לכפר על מה שקרה, אף שאיש אינו מאשים אותו..."

נפרדתי ממנו, ניתקתי את הטלפון וכמעט התעלפתי, אין לי ספק שיש קשר בין התרומה שלו לניתוח שלי, אני פשוט מרגיש את זה אבל אין לי שום דרך..."

"יש דרך" אמרתי וביקשתי ממנו לנסוע לבית הרב, היה לי ברור שיש לו קשר לעניין. כשהרב ראה את הסערה על פנינו, הוא הבין. "מאיר ביקש ממני לפעול אצלכם שתמחלו לו, ראיתי כמה אתם כאובים וידעתי שלא הגיעה העת, הרגעתי אותו ואמרתי לו להמתין בסבלנות..."

כאשר חלית במחלת הכליות, לא יידעתי את מאיר כי לא חשבתי שיש ענין בכך, אך כשהודעת לי על ההחמרה במצב ועל הצורך הדחוף בהשתלה, החלטתי לספר זאת למאיר. מיד שסיפרתי הוא אמר בשקט: "יש לי את סוג הדם שלך", למאיר לא היו התלבטויות, הוא מיד אמר שהוא מעוניין לתרום אך חשש שאם תדעו תדחו אותו, פניתי לאחד מעסקני הרפואה והוא כבר דאג לעשות את הבדיקות שאישרו שאכן נכון הדבר וכי יש התאמה לביצוע ההשתלה, מכאן הדברים התגלגלו במהירות... וכעת אתה צריך להחליט, מאיר עשה זאת כדי לכפר על דברים שבינו לבין שמים, אתה תחליט אם זה מספיק גם למה שבינו וביניכם".

בעלי היה נרגש ואני בכיתי, אמרנו לרב שאיננו יודעים כיצד ליצור קשר עימו אך הרב אמר שיארגן את הפגישה. קשה לתאר במילים את הפגישה שהתקיימה בלובי אחד המלונות, אך בעקבותיה שב מאיר להיות חברו הטוב של בעלי.

כיום אנו הורים ל- 3 ילדים חמודים, בעלי עוסק בחינוך ורואה ברכה בעמלו ואני עקרת בית שמודה לה' שהביא אותנו אל הסוף הטוב...

פינת ההלכה

הלכות תולעים במוצרי מזון [כה]

א. אסור מן התורה לאכול תולעים, שרצים ורמשים (ש"ע יו"ד סי' פד), והאוכל שרץ הארץ כנמלים, חרקים או תולעים כגון: בפירות וירקות עובר על 5 לאוין מן התורה (ויקרא יא מא-מד, גמ' מסות טז, תולעת שני לגר"ש רווח פ"א ס"ג).

פירוש של פירות וירקות ודרכי ניקויים מתולעים (התמונות צולמו במעבדת העלון ומספרים)

ליצי

מוצאו מדרום סין, גובהו מגיע ל- 13 מטר. הפירות גדלים באשכולות המונים 6 עד 30 יחידות. בארץ החלו לגדל ליצי לפני 60 שנה, לאחרונה החלו לגדלו בצורה מסחרית נרחבת.

* **לעניין תולעים:** בחזקת נקי מתולעים ואינו טעון בדיקה.

הטעם: פרי הליצי המשווק בארץ ישראל הוא ממטעים מטופלים כדבעי (תולעת שני ח"ג עמ' רלג- רלו, נדווקת מזון כהלכה לגר"מ וואל ח"ב עמ' 492 ונקולטר עמ' 74).

[פרי הליצי הגדל בחצרות הבתים הוא לעיתים נגוע ויש לבדוקו. במידה ויש לפרי עוקץ ואין חלל [מרווח] לאחר הסרת הקליפה אין צורך לבדוקו. במידה ויש חלל במקום העוקץ לאחר הסרת הקליפה יש להתבונן ולראות שלא חבוי שם זחל].

שימורי ליצי- בחזקת נקיים ואינם טעונים בדיקה (תולעת שני סס).

* **לענין ברכתו הראשונה:** "בורא פרי העץ" (שערי צדקה (מהדורה חדשה) לגר"ש שטיינברג עמ' תרלו, וזאת הנזכרת עמ' 392, נדרכה הסג' הגר"מ ועטנו עמ' קמח).

* **לענין ברכת שהחיינו:** מברכים "שהחיינו" [שיווק ביולי-ספטמבר] (שערי צדקה עמ' סס, וזאת הנדרכה עמ' סס, נדרכה הסג' והסג' (תנינא) לגר"מ לוי עמ' לב, נדרכה הנדרכה לגר"ד אביזי עמ' טו).

אגוזים

הינם משפחה של פירות שונים שהמשותף להם שהם בעלי קליפה קשה ובתוכו זרע (שהוא פרי) שאינו דבוק לקליפה, הם גדלים על עצים שגובהם בין 10 ל- 50 מטר.

הפירות נחשבים לבעלי ערך תזונתי רב (אנליקופדיה לבית ישראל ח"א עמ' 108-105).

באגוזים הטריים אין בעיה של נגיעות בחרקים (תולעת שני ח"ג עמ' קפט), אך מאחר ורוב ככל האגוזים השונים המצויים בארץ מקורם ביבוא מחו"ל והם עוברים איחסונים במחסנים לתקופות ארוכות וכן מיובאים באוניות הנחשבים למוקדים קשים של חרקים לכן בד"כ יתכן חשש לנגיעות של חרקים של מזיקי המחסן כגון: עש החרוב, עש המחסן הטרופי, חיפושית מסוננת חזה. דבר שמחייב לפתוח אגוז ומקליפתו ובדיקתו ע"פ הפרוט שנביא בהמשך כל אגוז ובדיקתו (תולעת שני עמ' קד).